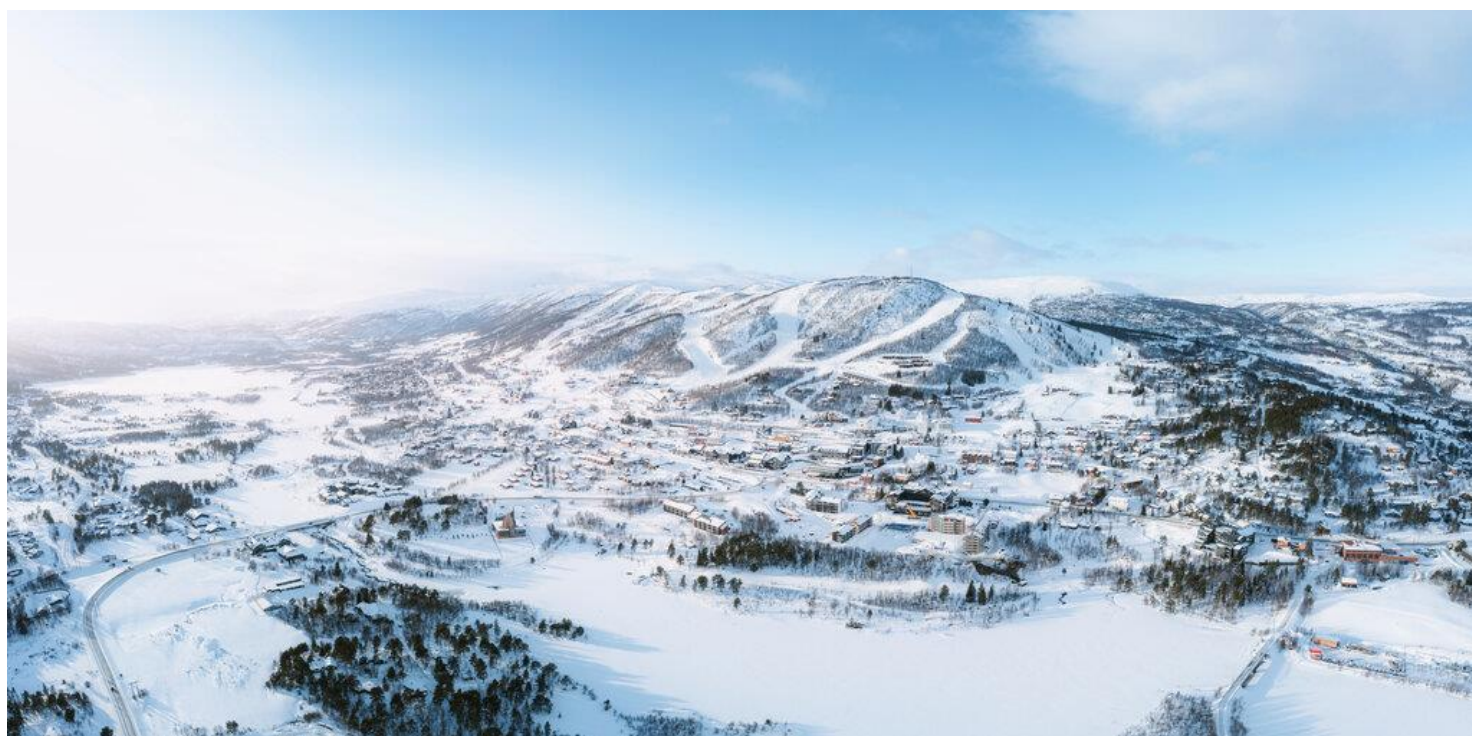

ÅRSRAPPORT BÆREKRAFTIG REISEMÅL

2023-2024

GEILO

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Forankring	4
2.1. Forankring av reiselivsstrategien Geilo 2030	4
2.2. Forankring inn mot Hol kommune.....	4
2.3. Orientering for medlemsbedriftene	5
2.4. Involvering og informering av gjester og innbyggere.....	5
2.5. Dialog med sentrale samarbeidspartnere og alliansepartnere/aktører.....	6
3. Natur, kultur og miljø	6
3.1. Tiltak for en mer miljø- og klimavennlig destinasjon.....	6
3.2. Miljøsertifisering blant medlemsbedriftene	7
4. Sosiale verdier	9
5. Økonomisk levedyktighet.....	10
5.1. Verdiskaping 2019 – 2021.....	10
5.2. Helårig utvikling	11
5.2.1. Utvikling i gjestedøgn	11
5.3. Sysselsetting i forbindelse med direkte reiseliv	12
5.4. Visit Geilo sin økonomiske stilling.....	12
5.5. Hol kommune.....	12
5.6. Tiltak for å styrke økonomisk utvikling.....	12
6. utfordringer.....	13
6.1. Utvide skuldresesongen	13
6.2. Fellesgodefinansiering	13
7. Suksesshistorier	14
7.1. Næringsfrokost.....	14
7.2. Reiselivsstrategien Geilo 2030.....	14
8. Formidling av rapporten.....	16

1. Innledning

Bærekraftige reisemål har fokus på å ivareta natur, kultur og miljø, styrke sosiale verdier, og fremme økonomisk levedyktighet. Bærekraftig reiseliv streber etter å minimere turismens innvirkning på miljø og lokal kultur, samtidig som man sikrer positiv innvirkning og utvikling for lokalbefolkning, reiselivsbedrifter og turister. Destinasjoner som har mottatt merket, må tydelig vise at det kontinuerlig arbeides for en bærekraftig utvikling, også mellom merkingene hvert tredje år.

Denne rapporten gir en oversikt over Geilos betydningsfulle innsats innen bærekraftig reisemålsutvikling i løpet av 2023 og de første månedene av 2024. I det arbeidet er det mange involverte, både Hol kommune, destinasjonsselskapet og reiselivsaktørene, både små og store.

Geilo, som mottok Merket for bærekraftig reisemål for første gang i 2016, har opprettholdt sitt sterke engasjement for å gjøre destinasjonen til et enda mer bærekraftig reisemål gjennom merking i 2020 og senest i 2023. Neste merking er planlagt innen utgangen av 2026, og i perioden før dette går Geilo inn i en fase med intensivt arbeid for å bli et enda mer bærekraftig reisemål.

Denne årlige rapporten skrives kort tid etter at Geilo ble merket som Bærekraftig Reismål, og det har derfor ikke skjedd de største endringer siden merkingen, så denne rapporten er en forkortet versjon av leveransen Geilo hadde ved merkingen i oktober 2023.

Geilo har startet arbeidet med å jobbe mer målrettet mot bærekraftige tiltak den siste tiden, som en del av den nasjonale utviklingen og forventninger som stilles. Flere bedrifter er Miljøfyrtårn og jobber aktivt for en mer bærekraftig drift og Visit Geilo samarbeider aktivt med Hallingdal Næringshage for å øke andelen miljøsertifiserte medlemsbedrifter. Internt i Visit Geilo har det i siste halvdel av 2023 blitt ansatt en ny Prosjektleder som har hovedansvar for Bærekraftig Reisemål, Miljøfyrtårn og de grønne arrangementene som Visit Geilo arrangerer.

I forbindelse med merkingen i 2023 lanserte destinasjonen Geilo en ny reiselivsstrategi, som er et solid fundament i utviklingen av Geilo som reisemål frem mot 2030. Formålet med strategien er å skape en felles forståelse om at «alt henger sammen med alt – og sammen er vi sterke», slik at vi utvikler destinasjonen på en balansert og riktig måte inn mot 2030 og videre fremover. Reiselivsstrategien «Geilo 2030» skal fungere som en ramme for langsiktig utvikling av Geilo, og er et innspill til Hol kommunes planarbeid. Hovedmålsettingen til strategien Geilo 2030 er å sikre at fellesskapet bidrar til god og lønnsom aktivitet hele året. På bakgrunn av målene i Geilo 2030 har det blitt identifisert åtte strategiske hovedområder. Som en del av strategien er det derfor igangsatt ulike delprosjekter med en levende tiltaksplan som det kontinuerlig arbeides med, og som følger reiselivsstrategien. I tillegg til Geilo 2030 har det blitt utviklet en handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling på Geilo og i Hol kommune for perioden 2023-2026. Denne handlingsplanen er dynamisk og vil kontinuerlig videreutvikles frem mot 2026.

2. Forankring

2.1. Forankring av reiselivsstrategien Geilo 2030

Den viktigste forankringen har vært i tilknytning til arbeidet med og lanseringen av ny reiselivsstrategi i Geilo. Resultatet er en strategi med overordnet og spesifikke målsetninger, og strategiske hovedområder med konkrete tiltak for å utvikle Geilo til et mer bærekraftig reisemål.

Arbeidet med å utvikle strategien har vært preget av bred deltakelse fra reiselivsaktører og kommunen gjennom møter i en variert sammensatt styringsgruppe. Denne styringsgruppen består av representanter fra ulike næringer, inkludert kommuneadministrasjonen, reiselivsaktører, aktivitetsleverandører, kulturaktører og frivillige lag og foreninger.

- I tillegg til involvering i utarbeidelsen, har Visit Geilo sine medlemmer blitt orientert om status på strategien i medlemsmøter og tidligere årsmøter.
- Daglig leder i Visit Geilo presenterte reiselivsstrategien i kommunestyret på høsten i 2023.
- Daglig leder i Visit Geilo hadde også en overordnet presentasjon av Geilo 2030 på en næringsfrokost 14. desember 2023. I etterkant av denne næringsfrokosten ble reiselivsstrategien sendt ut i et nyhetsbrev til alle medlemsbedrifter og ansatte.
- Reiselivsstrategien Geilo 2030, vedtatt i styret i Visit Geilo den 19. september 2023, er publisert på vår hjemmeside: <https://www.geilo.com/en/media/2164>

2.2. Forankring inn mot Hol kommune

Destinasjonsledelsen har ansvaret for å lede og følge opp reiselivsstrategien samt tilhørende tiltaksplaner. Strategien Geilo 2030 er innspill til Hol kommunes øvrige planarbeid.

Bærekraftig reiselivsutvikling er et vedvarende arbeid, preget av kontinuerlig formulering av nye mål og tiltak samt utnyttelse av nye muligheter. Dette samarbeidet er forankret politisk gjennom en partnerskapsavtale, og partnerskapsstyret består av daglig leder, styreleder, en representant fra én av medlemsbedriftene, rådmann, ordfører og næringsrådgiver.

Visit Geilo og Hol kommune etablerte en partnerskapsavtale i desember 2013, som fornyes hvert fjerde år og er en integrert del av kommuneplanens samfunnsdel. Avtalen, som for øyeblikket er under reforhandling i 2024, har som hovedmål å sikre en langsiktig utvikling av Hol kommune som reisemål og Geilo som bærekraftig reisemål. Partnerskapet har som formål å utvikle attraktive lokalsamfunn med bærekraftig sosial, økonomisk, kulturell og miljømessig utvikling, i tråd med blant annet Innovasjon Norges mål for bærekraft.

Vedtak: «Hol kommune skal opprettholde, utvikle og utnytte status som nasjonalparklandsby og nasjonalparkkommune, samt være en aktiv og likeverdig part i arbeidet med merkeordningen Bærekraftig Reisemål».

Arbeidet rundt «Merket for Bærekraftig Reisemål» er grundig forankret i Partnerskapsstyret, formannskapet i Hol kommune og i styret i Visit Geilo. Det skal årlig orienteres om arbeidet i kommunestyret i Hol kommune.

Reiselivsnæringen i Hol kommune er delaktige i bærekraftarbeidet, og tiltakene i handlingsplanen for Bærekraftig Reisemål omfatter både aktørene, kommunen og Visit Geilo. Dette området utgjør en viktig del av arbeidet til Visit Geilo, der handlingsplanen for Bærekraftig Reisemål er en stor del av reiselivsstrategien Geilo 2030.

For oppfølging av selve bærekraftig reisemålsarbeidet er det også satt sammen en delprosjektgruppe som består av representanter fra kommune, destinasjonsselskap, frivillige organisasjoner, utvikler, overnatting, og aktivitetsleverandør. Mandatet til denne gruppen ligger i oppfølging av Handlingsplanen for bærekraftig reisemål 2023-2026.

2.3. Orientering for medlemsbedriftene

Medlemmene har jevnlig fått presentasjon om fremdriften med Bærekraftig Reisemål på medlemsmøter. I tillegg er det gjennomført medlemsundersøkelser og oppfordret medlemsbedrifter til å søke Miljøfyrtårnsertifisering. Ved kontrollmøtet for remerking ble det også gjort besøk på flere bedrifter, hvor vi fikk et godt innblikk i hva bedriftene arbeider med for å bli mer bærekraftige og hvilke utfordringer de står overfor.

Geilo ble merket som et Bærekraftig Reisemål i oktober 2023. Under en næringsfrokost den 19. oktober kunne ordføreren i Hol kommune stolt kunngjøre denne nyheten. Etterpå ble det skrevet en [pressemelding](#) som ble publisert den 27. oktober 2023. Samtidig ble det sendt ut et [nyhetsbrev](#) hvor det ble kunngjort at Geilo hadde blitt merket som et Bærekraftig Reisemål for tre nye år, og i dette nyhetsbrevet ble det også lagt ved en lenke til pressemeldingen.

2.4. Involvering og informering av gjester og innbyggere

En rekke bærekraft-tiltak har det siste året blitt iverksatt for og mot Geilogjestene og innbyggere:

- Innbyggerdagen – SkiGeilo inviterte til innbyggerdagen i Geilo sommerpark 24. september 2023.
- Vinternatt og Geilo Aktiv tilbyr «innbyggerpriser».
- Arrangement og lokalmatopplevelser – Stundo Bygdekjøkken har fått egen scene og startet opp med ulike arrangementer, alltid med lokale produsenter i fokus. Lokalmat er løftet frem i innbyggerundersøkelsen som noe av det viktigste med reiselivsutviklingen på Geilo.
- Ski Geilo Utvikling sin satsning og fremtidige planer med Nye Vestlia området adresserer flere både utfordringer og muligheter innenfor reiselivet:
 - o Utbedring av infrastruktur – som løftes frem som en av hovedutfordringene med turismen på Geilo.
 - o Sesongutjevning av turismen.
 - o Fortetting av fritidsbygg.
 - o Miljøvennlig ferdsel.
 - o Større aktivitetstilbud og serveringstilbud.
- Vertskapskurset – stolthet i å være en ekte fjellvert for turismen på Geilo.

- Langrennstilbud i verdensklasse – som kommer lokalbefolkningen og folkehelse til gode.
- Arrangement og kulturtilbudet – mangfoldet av samarbeid i reiselivet og dugnadsinnsatsen på Helt på Vidda løftes frem som gode eksempler på hva man får til sammen.
- Arbeidsplasser – Ringvirkningsanalysen og presentasjon av denne for innbyggerne på folkemøte.
- Flere undersøkelser involverer Geilogjestene og innbyggere gjennom å be om tilbakemeldinger og innspill på videre utvikling:
 - o Gjesteundersøkelse
 - o Medlemsundersøkelse
 - o Innbyggerundersøkelse
 - o Digital undersøkelse fra SkiGeilo Utvikling til innbyggere og fritidsboligeiere på Geilo

2.5. Dialog med sentrale samarbeidspartnere og alliansepartnere/aktører

Reiselivet har i 2023 hatt dialog og samarbeid med flere sentrale samarbeidspartnere og alliansepartnere:

- Visit Geilo gjennomfører minimum 4 årlige markedsmøter for samarbeidspartnere. Ivaretas av Markedsrådet (Medlemsavtale forankret i Visit Geilo).
- Medlemmer av Visit Geilo
- Vy
- Geilo Booking
 - o Turoperatører
 - o Geilo Turbusser
- Politi, brann, ambulanse
- Hol kommune med beredskapsrådgiver + politi
- TUI/Norway Home of Skiing
- Viken fylkeskommune
- Mattilsynet
- SNO
- Geilo- Sti og Løypelag

3. Natur, kultur og miljø

3.1. Tiltak for en mer miljø- og klimavennlig destinasjon

- Skibussen fra SkiGeilo går i skytteltrafikk mellom Geiloheisen og Vestlia og sørger for en rask og enkel forflytning mellom dalsidene. Skibussen er et gratis tilbud i vinterhalvåret til alle med eller uten ski på beina. I tillegg stiller SkiGeilo med Skibussen til ulike arrangementer som skjer på Geilo, som for eksempel Oktoberfest,

Spark VM og Helt på Vidda. Afterskibussen fra SkiGeilo frakter alle tilbake til sentrum etter afterski.

- I 2024 lanserte SkiGeilo Sentrumsbussen som et nytt tilbud. Dette gratis tilbudet, tilgjengelig for alle, uansett om man hadde ski eller ikke, fraktet folk til og fra sentrum på kveldstid mellom kl. 16:45 og 23:20 under påskeferien.
- Nytt for sesongen 2024 er Sentrumsbakken, som følger traseen til Geiloløypa og strekker seg helt ned til den tidligere taubanetomten, like ved togstasjonen. Dette knytter alpinbakkene og sentrum enda tettere sammen, da det gir en direkte ski-in til sentrum. Det muliggjør også en enkel overgang fra skibakkene til enten skibussen eller toget.
- I vinterhalvåret går det direkte flybusshuttle fra Geilo til Gardemoen. Denne bussen er tilgjengelig for alle som skal til eller fra Gardemoen. Informasjon og billetter bestilles enkelt på geilo.com.
- På geilo.com finnes det en egen landingsside hvor alle kan finne informasjon om «Elbil-ladestasjoner og parkering».
- På geilo.com finnes det også en egen landingsside som oppfordrer alle til å benytte seg av grønn-transport for å komme seg til Geilo.
- Torsdager og fredager i vintersesongen korresponderer Kikutbussen med togene fra Oslo og Bergen og kjører gjester opp til Kikut. På søndager kjører bussen fra Kikut til Geilo Stasjon. Kikutbussen er den enkleste måten å komme seg fra toget til hytta eller leiligheten på Kikut.
- På Havsdalen er det innført parkeringsavgift for å oppfordre gjester til å benytte seg av skibusstilbudet fra SkiGeilo.
- Alle turbeskrivelsene og aktivitetene som er tilgjengelige for gjestene, inkluderer offentlige transportmuligheter.

I august 2022 vedtok Hol kommune en Handlingsplan for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning 2022-2026. Planen presenterer mål, tiltak og virkemidler for å redusere klimagassutslippene i kommunen. Fokusområdene omfatter mobilitet, bygg og anlegg, mat og ressursbruk, hver med spesifikke delmål. Under Mobilitet inkluderes tiltak som: Prosjekt grønn mobilitet – få flere til å gå, sykle og reise kollektivt, som tar sikte på å oppfylle både delmål 1: øke andelen som sykler, går eller bruker kollektivtransport for reiser under 3 kilometer og delmål 2: øke andelen som reiser kollektivt til/fra og innad i Hol kommune.

3.2. Miljøsertifisering blant medlemsbedriftene

Det har vært jobbet godt i Geilo siste periode i forhold til miljøsertifisering. En rekke tiltak er iverksatt siste året, blant annet:

- Visit Geilo har tatt direkte kontakt og oppfordret hovedleverandørene og medlemmene våre til å bli miljøsertifisert.
- I tillegg har vi sendt ut flere nyhetsbrev som inneholder workshops og kurs som Hallingdal Næringshage har på temaet.

- Det ble sendt ut et [nyhetsbrev](#) om egen gruppesertifisering for Bygg- og anleggsbransjen
- Synliggjort nye Miljøfyrtårn-bedrifter på geilo.com og i nyhetsbrev sendt ut til medlemsbedriftene.
- På Visit Geilo bransjesiden på Facebook ble det også 3. april skrevet et innlegg om gruppesertifisering for bygg- og anleggsbransjen.
- Hol kommune publiserte et innlegg 11. april om gruppesertifisering for reiseliv, hotell og restauranter.
- I 2023 støttet støtteordningen Kimen Til Vekst støttet inntil 100% av kostnader ved sertifiseringskurs som Hallingdal Næringshage tilbød.
- På medlemsmøte i juni 2023 ble det presentert og oppfordret til å delta i gruppesertifisering.

Bedrifter som er miljøfyrtårnsertifisert merkes med logo på geilo.com og utheves på landingssiden bærekraftig reisemål. I tillegg blir disse bedriftene fremhevet på landingssiden til Geilo på Visit Norway sine sider.

Visit Geilo hadde i utgangen av 2023 148 medlemmer og 20 av disse er Miljøfyrtårnsertifisert. Dette utgjør 13,51% av medlemsmassen.

Miljøsertifiserte bedrifter i Hol kommune:

Medlemmer i Visit Geilo:

Agaia AS
Amfi Geilo
Bardøla Fjelltun AS
Eiendomsmegler 1
Fjellmegleren¹
Elektro 12:24 AS
Elektroservice Hallingdal
Installasjon AS²
Geilo Turbusser AS
Geilolia AS
Haugastøl Turistsenter
Høve Støtt Hallingdal AS
Maxbo Geilo
Montér Geilo
Sjåstad Maskin AS
Skue Sparebank
Storestølen Fjellhotell
Sparebank 1 Hallingdal
Valdres
Ustekveikja Energi AS

Ikke medlemmer i Visit Geilo:

Dagali og Skurdalen barnehage
Geilo barne- og ungdomsskole
Geilo barnehage
Geilo Taxi AS
Geilo Tomteservice AS
GTS AS
Hallingskarvet skole
Hol barnehage
Hovet barnehage
MR Entreprenør
Princess Geilo
Vestlia barnehage
Vinmonopolet Geilo

¹ Eiendomsmegleren Fjellmegleren er ikke oppført på miljøsertifiseringslisten på miljøfyrtårn.no. De er imidlertid tilknyttet Sparebank 1 Hallingdal Valdres og bærer miljøfyrtårnlogoen på vår hjemmeside. Derfor har vi valgt å inkludere dem på denne listen.

² Elektroservice Hallingdal Installasjon AS er registrert i Ål, men er medlem av Visit Geilo, så derfor er de med i oversikten over miljøsertifiserte bedrifter.

4. Sosiale verdier

Tiltak gjennomført for å gjøre Geilo til et enda bedre reisemål for gjester, lokalbefolkning og ansatte:

Tiltak for å styrke gjestenes opplevelse av Geilo:

Geilos gjesteundersøkelse i påsken 2023, fremgår det at hovedandelen av turister er «litt enig» i at det er for mange turister på Geilo (34%) og 27% er svært enig. Fra gjesteundersøkelsen i juli måned fremgår det i større grad at det er «verken eller» eller litt eller svært uenig i at det er overfylt av turister. På bakgrunn av svarene gitt i gjesteundersøkelsen er det igangsatt flere tiltak for god besøksstyring med mål om å forebygge og bøte på besøkendes eventuelle belastning på lokalsamfunnet.

- Fra 1. september 2023 ble det parkeringsavgift for langtidsparkering på togstasjonen.
- Skibuss i regi av SkiGeilo som frakter gjester gratis mellom dalsidene på Geilo. Den oppfordres ikke bare til bruk under skikjøring, men også til andre formål som shopping eller til og fra jobb. I tillegg benyttes den til ulike arrangementer på Geilo, slik som Helt på Vidda, Norsk Matglede og Skiskytter NM 2024.
- Helt på Vidda frakter gjester med Shuttlebuss til festivalen. De benytter også stolheisen i Vestlia slik at folk kan komme seg opp til festivalområdet.
- Turistinformasjonen henviser gjester som ankommer Geilo med tog/buss til å ta bærekraftige turer som starter i sentrum.
- I høysesongen har turistinformasjonen utvidede åpningstider.
- Geilo.com er utformet på en brukervennlig måte som gjør det enkelt for gjester å finne informasjon om aktiviteter, overnatting, mat, handel og hygge – og mye mer.
- Geilobooking tilbyr et bredt utvalg av bookbare aktiviteter, overnattingsmuligheter og transport gjennom Geilo.com.

Tiltak for å styrke innbyggernes opplevelse av Geilo:

- Innbyggerdagen: SkiGeilo inviterte til innbyggerdagen i Geilo sommerpark 24. september 2023.
- Kommunen inviterte til hyttemøte 24. februar 2024. I møtet ble det tatt opp aktuelle temaer som kommunal informasjon, Hallingdal Renovasjon, og Hol kommune sin rolle som arrangementsbygd.

Tiltak for å styrke ansattes opplevelse av Geilo:

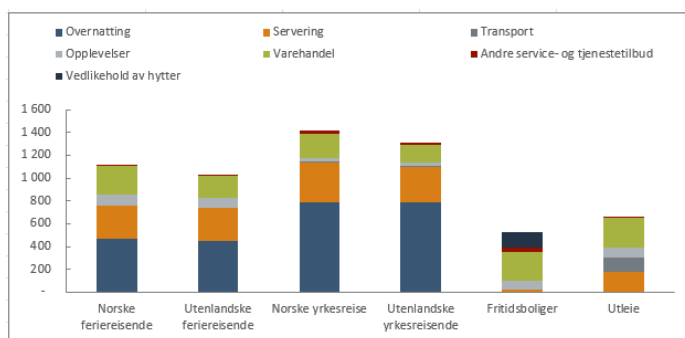
- Næringsfrokost: Næringsfrokost er et samarbeid mellom Hallingdal Næringshage, Hol kommune og Visit Geilo, og arrangeres månedlig ute hos medlemmer av Visit Geilo. Målet er å skape en møteplass der aktuelle temaer presenteres, og næringsaktører,

innbyggere, politikere, kommunen og hyttehaller kan bygge relasjoner og drøfte ideer.

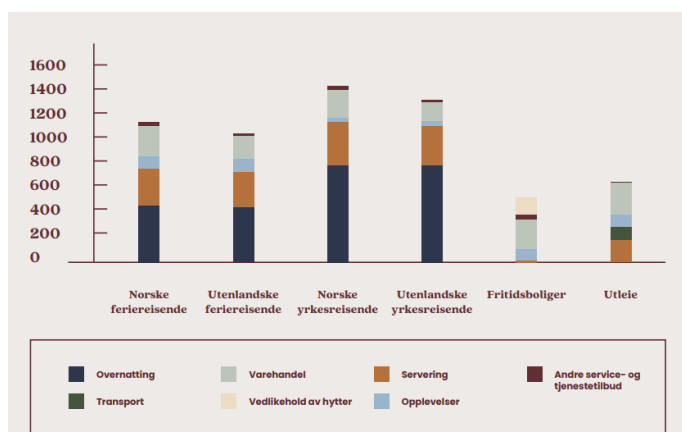
- Afterwork: Afterwork er en uformell møteplass på kryss av bransjer i Hol kommune, arrangert av Visit Geilo. Det arrangeres afterwork hver måned hos ulike bedrifter på Geilo og her er både medlemmer av Visit Geilo og ikke-medlemmer velkomne.

5. Økonomisk levedyktighet

Reiselivet utgjør en sentral næring i Hol kommune, og hvert år tiltrekker kommunen et betydelig antall tilreisende. En nylig ringvirkningsanalyse utført av Menon Economics viser at i 2019 stod tilreisende for over 1,5 millioner gjestedøgn, hvorav hytteturisme alene sto for 60% av disse, tilsvarende 950 000 gjestedøgn. Ytterligere 5% av gjestedøgnene var resultatet av utleie av fritidsboliger gjennom Airbnb. Den kommersielle overnattingen utgjorde 510 000 gjestedøgn, noe som tilsvarer 35% av det totale antallet. Den kommersielle overnattingen hadde en omtrent lik fordeling mellom nordmenn og utenlandske gjester i 2019. Hele 60% av overnattingene ble registrert i sommerhalvåret. Videre viser statistikken at Geilo er en helårsdestinasjon med høy besøksaktivitet, spesielt i februar og juli.

Figur 1 Gjennomsnittlig døgnforbruk fordelt på forbrukskategorier. Kilde: Innovasjon Norges Turistundersøkelsen 2013-2016, TØI (2008) og Menon.

Figur 2 Gjennomsnittlig døgnforbruk for de ulike gjesteselementene. Kilde: Geilo 2030.

5.1. Verdiskaping 2019 – 2021

Tall fra Innovasjon Norge viser hvordan verdiskapingen i Hol har utviklet seg fra 2019 til 2021. Verdiskapingen viser en nedgang på 40 779, noe som tilsvarer en prosentandel på

17,58%. Denne nedgangen kan delvis tilskrives ringvirkningene av koronapandemien, som negativt påvirket reiselivet. Tall for 2022 og 2023 er foreløpig ikke tilgjengelige.

Tabell 1 Verdiskaping i Hol kommune. Kilde: Innovasjon Norge.

År	Reiseliv ellers	Transport og formidling	Sum
2019	208 720	23 216	231 936
2020	155 092	24 977	180 069
2021	174 649	16 508	191 157

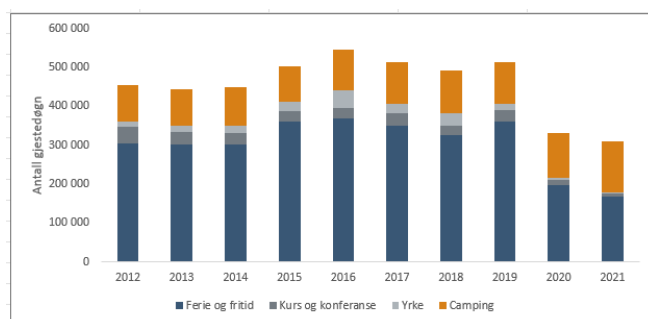
5.2. Helårig utvikling

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) for 2023 utgjorde andelen ansatte i lavsesongen, definert som andre kvartal, 46%, med totalt 389 ansatte. I høysesongen, tilsvarende tredje kvartal, utgjorde andelen ansatte 54%, med totalt 465 ansatte. Disse tallene gir et innblikk i sesongavhengigheten og arbeidsstyrken innenfor reiselivsnæringen i Hol kommune.

Hol kommune har opplevd en positiv utvikling når det gjelder fordelingen av gjestedøgn mellom lav- og høysesongen. Fra 2020 til 2022 har GINI-koeffisienten, som måler ulikheten i gjestedøgn mellom disse to periodene, gått fra 40 til 26. Dette tyder på at gjestedøgnene fordeler seg mer jevnt over året, med en mindre forskjell mellom lav- og høysesongen. Det er også verdt å merke seg at GINI-koeffisienten i 2022 var lavere enn landsgjennomsnittet på 27, noe som indikerer at Hol kommune har oppnådd en mer balansert fordeling av gjestedøgn sammenlignet med gjennomsnittet for hele landet.

5.2.1. Utvikling i gjestedøgn

Ifølge tall fra SSB var antall gjestedøgn i Hol kommune i 2021 på 308 606, og dette økte til 379 202 i 2022, som representerer en økning på 22,8% fra året før. I 2023 var totale gjestedøgn 391 954, som representerer en ytterligere økning med 3,36% fra 2022. Disse gjestedøgnene er fordelt på kommersielle overnattingssteder som hotell og camping-/hyttegrender. Statistisk sentralbyrå (SSB) rapporterte 4 496 innbyggere i Hol kommune per 4. kvartal i 2023. Basert på tallene for 2023, er prosentandelen av varme senger per innbygger i Hol kommune beregnet til 23,87%. Denne informasjonen gir et overblikk over turistaktiviteten, befolkningen og tilgjengeligheten av overnattingsfasiliteter i Hol kommune.

Figur 3 Antall kommersielle overnattinger fordelt på hotell og camping/hyttetrend fra 2012 til 2021. Kilde: SSB.

5.3. Sysselsetting i forbindelse med direkte reiseliv

I Hol kommune er det totalt 2 285 sysselsatte. Av disse arbeider 356 i overnattingsbransjen og 102 i serveringsbransjen. Samlet utgjør dette 458 personer i serverings og overnattingsbransjen. Dette tilsvarer 20,04% av det totale antallet sysselsatte i Hol kommune.

5.4. Visit Geilo sin økonomiske stilling

Regnskapstall	2022
Sum driftsinntekter	7 017 105
Driftsresultat	-138 989
Sum eiendeler	1 283 108

Visit Geilo AS har en tilfredsstillende likviditet og god soliditet. I 2022 gikk selskapet med et underskudd på kr 144 000 etter skatt, mens i 2023 har selskapet snudd underskuddet til overskudd. Selskapet egenkapital har vært positiv i alle årene fra 2013. I 2022 er egenkapitalen på 402 TNOK. Selskapet viser til akkumulert positivt driftsresultat siste 3 år på 352 TNOK.

Medlemsmassen i Visit Geilo er stabil, med omtrent 140 medlemmer. I 2023 fikk Visit Geilo 6 nye medlemmer.

5.5. Hol kommune

Inkluderingen av Hol kommune i denne analysen gir et helhetlig bilde av kommunens prestasjoner både som organisasjon og samfunn.

I 2022 hadde Hol kommune driftsinntekter på 815 160 698 kroner, en betydelig økning fra 2021 da det tilsvarende tallet var 677 029 595 kroner. I 2022 var antallet årsverk 470,6, som representerer en økning på 10,06 årsverk fra 2021.

På demografisiden ser vi en liten nedgang i befolkningstallet fra slutten av 2022 til slutten av 2023. Befolkningstallet i slutten av 2022 var 4 506, mot 4 496 i slutten av 2023.

Når det gjelder boligaktivitet, har antallet igangsettelser på nye ene- og tomannsboliger hatt en nedgang fra 14 i 2021 til 4 i 2022. Samtidig har antallet hytter og stølsbuer i kommunen økt fra 6 083 i 2021 til 6 318 i 2022. Imidlertid har antallet byggetillatelse for hytter/stølsbuer gått ned fra 97 i 2021 til 63 i 2022.

5.6. Tiltak for å styrke økonomisk utvikling

Vårt langsiktige arbeid er å styrke lønnsomheten og fremme økonomisk utvikling innen reiselivet på vår destinasjon. Reisemålets strategier for dette er beskrevet i [Geilo 2030](#) og tilhørende handlingsplaner. For 2023 vil vi likevel fremheve visse aktiviteter og tiltak som har bidratt til økt lønnsomhet på reisemålet, henholdsvis i skuldersongen høst og vår, og som har bidratt til sesongutvidelse:

- SkiGeilo hadde 35% rabatt på skipass i april.
- Seniorpakke på Vestlia Resort.
- Vestlia Resort arrangerer Shapeup Weekend: trening og foredrag.
- Vestlia Resort arrangerer Kamille Weekend: trening og foredrag.
- Skarverennet markerer avslutningen på skisesongen.

- Helt på Vidda musikkfestival siste helgen i august.
- Stetten Vinfestival – vinvandring, vinmesse, winemakers dinner
- Nasjonalparkdagene: et grønt arrangement som hedrer nasjonalparkene som omkranser Geilo.
- Norsk Matglede: fokus på småskalaproduksjon, økologiske råvarer og kortreist mat
- Haustmarknad i Hol: Hallingdals største marked for lokalprodusert mat og andre varer.
- Kunstweekend på Vestlia Resort: i 2023 ble det arrangert 29. september til 1.oktober.
- Norway Home of Skiing: tilbyr pakkeløsninger fra søndag til søndag for å stimulere turismen i dette tidsintervallet. Dette er et samarbeid mellom Geilo og Norway Home of Skiing, i partnerskap med TUI, som tar sikte på å øke besøk spesielt i midtukeperioden

6. utfordringer

6.1. Utvide skuldersesongen

En av Geilos utfordringer er å forlenge periodene der det er mindre aktivitet. Vi ser at det er viktig å tilby attraktive aktiviteter i periodene med mindre besøk, spesielt i mai-juni og oktober-november, for å sikre at virksomheten er lønnsom og stabil gjennom hele året. En av strategiene vi benytter oss av for å utvide skuldersesongen er å markedsføre arrangementene våre og arrangementene fra medlemsbedriftene gjennom vår egen arrangementskalender i tillegg til KvaskjerHallingdal og Hallingdølen sine magasiner. Videre er det nødvendig å jobbe med arrangementer og aktiviteter som appellerer til Geilos målgrupper og som øker aktiviteten og antall besøkende. Dette innebærer å evaluere eksisterende arrangementer for å se om de fortsatt er relevante og effektive, videreutvikle disse, samt å vurdere å legge til nye arrangementer som matcher etterspørselen og nasjonale trender.

Vi ønsker å fokusere på arrangementer som tiltrekker seg et bredt spekter av mennesker som er i tråd med målgruppene til Geilo, inkludert sportsarrangementer på høyt nivå, større kulturarrangementer og andre aktiviteter som appellerer til ulike interesser og aldersgrupper. Vi utvikler en årlig arrangementskalender som inkluderer faste arrangementer som vi kan jobbe med hvert år og som er skreddersydd for vår kjernebesøkergruppe. Ved å ha faste årlige arrangementer, vil vi gradvis bli mer profesjonelle i gjennomføringen, tiltrekke oss flere gjester til destinasjonen vår, og samtidig redusere kostnadene til generell markedsføring ved å markedsføre destinasjonen gjennom denne arrangementskalenderen. Dette gir oss forutsigbarhet og bidrar til en mer stabil og lønnsom drift gjennom hele året.

6.2. Fellesgodefinansiering

Finansiering og organisering av fellesgoder er viktig for å sikre bærekraftig utvikling, både på Geilo og innen reiselivet generelt. For å sikre at Geilo når sine mål mot 2030, har det blant annet blitt igangsatt et delprosjekt som omhandler fellesgodefinansiering. Delprosjektet fokuserer på tre hoveddimensjoner av fellesgoder: 1) Natur- og kulturgodenes kvalitet, 2) infrastruktur og 3) næringsliv. En hovedoppgave frem mot 2030 er å løse fellesgodeproblemene samtidig som vi sikrer at alle valg og prioriteringer tar hensyn til markedets behov og muligheter, samtidig som vi ivaretar vårt felles ansvar for miljøet og

lokalsamfunnet. Dette innebærer å utforme finansierings- og organisasjonsmodeller som stimulerer til størst mulig verdiskaping innen reiselivsnæringen, samtidig som vi ivaretar fellesgodene for samfunnet som helhet. Det er en balansegang mellom å sikre tilstrekkelig finansiering og opprettholde en konkurransedyktig og bærekraftig reiselivsdestinasjon.

7. Suksesshistorier

7.1. Næringsfrokost

Hol kommune, Visit Geilo og Hallingdal Næringshage startet opp næringsfrokostene våren 2023. Næringsfrokostene blir avholdt månedlig og på rulling ute hos destinasjonsselskapets medlemmer i hele kommunen som også får presentere seg, med innspill til agenda fra aktørene selv.

Næringsfrokostene er gratis frokostmøter med aktuelle temaer for næringslivet i Hol. Det er en møteplass for de som ønsker å få innblikk i næringslivet i kommunen, samt ta del i diskusjoner og/eller komme med innspill – enten de er næringsdrivende, innbyggere, hytteholing eller politikere. Ved å møte andre fra kommunen, politikere, kollegaer eller folk fra helt andre næringer, ønsker vi å bidra til å bygge relasjoner som er til nytte for og bidrar til utvikling av Geilo.

Næringsfrokostene har blitt varmt mottatt av lokalbefolkningen, næringslivet og medlemmene til Visit Geilo, som stiller med lokaler og serverer en lett frokost. Disse månedlige næringsfrokostene blir kommunisert ut i nyhetsbrev til medlemsbedriftene våre. I tillegg blir det opprettet, i samarbeid med Hol kommune og Hallingdal Næringshage, Facebook arrangement som blir formidlet ut på vår bransjeside på Facebook, Hol kommune sin Facebook-side, i tillegg til Civis-appen til kommunen og på Hallingdal Næringshage sin Facebook-side.

7.2. Reiselivsstrategien Geilo 2030

Arbeidet med å utvikle en ny reiselivsstrategi ble påbegynt i 2018, med strategiprosessen Geilo 2023, som har lagt grunnlaget for Geilo 2030. Reiselivsstrategien Geilo 2030 ble vedtatt i styret i Visit Geilo 19. september 2023. I tillegg til å være et innspill til kommunens planarbeid skal den sikre at vi utvikler destinasjonen Geilo på en balansert og bærekraftig måte i årene fremover.

Det har vært avgjørende å involvere et bredt spekter av aktører i kommunen i dette arbeidet. Reiselivs-, handels- og håndverksnæringen, kulturaktører, idrettslag, Hol kommune, hyttehallingen og lokalbefolkningen har alle bidratt til strategiprosessen.

I denne strategien er det definert syv mål for Geilo frem mot 2030:

1. Geilo er et mer bærekraftig reisemål.
2. Geilo er et lokalsamfunn hvor det er attraktivt å bo.
3. Geilo er en komplett helårsdestinasjon.
4. Geilo skal være den ledende alpin- og vinterdestinasjonen.

5. Geilo er en destinasjon som du kan komme til og oppholde deg på uten å bruke bil.
6. Geilo er gode på vertskap.
7. Det er enkelt å få informasjon om og booke aktiviteter og overnatting på Geilo.

På bakgrunn av de overnevnte målene har det blitt utviklet et prioritert mulighetsbilde for destinasjonen:

- Videreutvikle Geilo som helårsdestinasjon med kommersiell vekst i alle sesonger, som gir økende økonomiske ringvirkninger for alle bransjer.
- Videreutvikle og tydeliggjøre Geilo som et bærekraftig reisemål, slik at dette blir et konkurransefortrinn.
- Sikre at Geilo er et attraktivt sted å utvikle og kjøpe fritidsbolig, samt reise på ferie eller bedriftsturer.
- Utvikle Geilo som et attraktivt sted å bo, som sikrer befolkningsvekst og tilflyt av kompetente ressurser til alle næringer.
- Utvikle Geilo som en attraktiv student-destinasjon med spennende studietilbud i Hol kommune.
- Sikre utvikling av Geilo som et levende, bærekraftig og attraktivt sentrum og destinasjon.
- Utvikle universell og bærekraftig utforming av infrastruktur og transport til, fra og på destinasjonen.
- Utvikle og tydeliggjøre Geilos visjon og merkevare, ved å skape en profesjonell og attraktiv kommunikasjonsstrategi og et unikt profilprogram.
- Videreutvikle og implementere et profesjonelt vertskapsprogram, samt tilby de mest attraktive arbeidsplassene i fjell-Norge med de hyggeligste medarbeiderne.
- Videreutvikle Geilos kommersielle teknologiplattform, for å tilgjengeliggjøre og effektivisere tilbudet til gjestene.
- Dynamisk utvikling av produkt- og tjenesteplattformen; skape nye opplevelser for segmentene, samt vedlikeholde og forbedre eksisterende.
- Sikre at Geilos dynamiske reiselivsstrategi til enhver tid er omforent, forstått, forankret og etterlevs av involverte næringer og aktører.

For å sikre at Geilo når målene satt mot 2030, har det blitt identifisert åtte strategiske hovedområder; Bærekraft, Informasjon, Vertskap, Sentrum og infrastruktur, Produkter, konsepter og arrangementer, Bo- og bilyst, Besøksenter Hallingskarvet Nasjonalpark, og Fellesgodefinansiering. Det er igangsatt ulike delprosjekter til hvert strategisk hovedområde, som skal arbeide for at Geilo ikke bare når sine mål, men også lever opp til destinasjonens visjon frem mot 2030.

Denne strategien har blitt publisert på vår hjemmeside under landingssiden «Geilo som Bærekraftig Reisemål», i tillegg til at den har blitt sendt ut i nyhetsbrev til våre medlemsbedrifter og vår daglige leder har presentert den under en næringsfrokost like før jul. [Geilo - Et bærekraftig reisemål | Geilo](#)

8. Formidling av rapporten

Formidlingen av denne bærekraftrapporten planlegges gjennomført slik:

- Rapporten presenteres for styret i Visit Geilo
- Rapporten publiseres på destinasjonens hjemmeside under landingssiden «Bærekraftig reisemål» <https://www.geilo.com/nb/et-baerekraftig-reisemal>
- Rapporten presenteres på Visit Geilo sitt årsmøte i juni 2024
- Sak om Geilos bærekraftarbeid lages i nyhetsbrev som går ut til ca. 340 medlemsbedrifter og ansatte
- Rapporten oversendes Hol kommune v/ ordfører, rådmann og administrasjonsledelsen for øvrig